

Ο Ιωάννης Αναστασάκης (*) για τα Δωδεκάνησα

Η Συνθήκη της Λωζάννης υπογράφηκε το έτος 1923, μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική καταστροφή. Το Καστελλόριζο με τα Δωδεκάνησα γενικότερα, αποδόθηκαν από την Ιταλία στην Ελλάδα το 1947, μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Δεν υπάρχει επομένως άμεσος χρονικός συσχετισμός μεταξύ Λωζάννης και Καστελλόριζου.

Η αγάπη του γράφοντος για παλιά βιβλία ιστορικού περιεχομένου, οδήγησε στον εντοπισμό ενός άρθρου στην ετήσια έκδοση της «Colliers new Encyclopedia» που εκδόθηκε στη Νέα Υόρκη. Συγκεκριμένα, στο φύλο του έτους 1932, στη σελίδα 43 και στο λήμμα Turkey, περιγράφεται η σχέση Ιταλίας και Τουρκίας, σχετικά με το Castellorizo.

Αναφέρεται λοιπόν ότι στις αρχές του έτους 1932 υπογράφηκε Συμφωνία (Treaty) που έληξε τη διαμάχη (conflict) μεταξύ της Ιταλίας και της Τουρκίας σχετικά με τις βραχονησίδες μεταξύ του Καστελλόριζου και της τουρκικής ηπειρωτικής γης.

Καθορίστηκαν δηλαδή αμετάκλητα τα σύνορα στη συγκεκριμένη περιοχή με επίσημη διμερή Διακρατική Συμφωνία μεταξύ Ιταλίας και Τουρκίας! Όταν λοιπόν το 1947 η Ιταλία παρέδωσε στην Ελλάδα τις κτήσεις της στο Αιγαίο, δηλαδή τα Δωδεκάνησα, τα σύνορα ήταν ήδη σαφώς καθορισμένα και βέβαια πάντα με την πλήρη συμφωνία της Τουρκίας.

Μάλιστα, αποτέλεσμα της Συμφωνίας του 1932 μεταξύ των δύο χωρών, Ιταλίας και Τουρκίας, ήταν και μία σειρά γεγονότων από τα οποία σαφώς και πολλαπλώς ωφελήθηκε η Τουρκία. Ειδικότερα και μάλιστα άμεσα, το ίδιο έτος, βελτιώθηκαν οι σχέσεις των δύο χωρών. Στις 22 Μαΐου 1932, επισκέφτηκαν επίσημα την Ιταλία ο Πρωθυπουργός και ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας.

Στις 03 Ιουνίου του 1932 η Τουρκία έλαβε δάνειο από την Ιταλία της τάξεως των 300.000.000 λιρών που τότε αντιστοιχούσαν σε 15.420.000 (USD) δολαρίων. Λαμβάνοντας υπόψη τις τιμαριθμικές αναπροσαρμογές, το δάνειο αυτό του 1932 αντιστοιχεί σήμερα σε αγοραστική αξία πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων.

Από το ποσό αυτό, το 1/3 ήταν σε ρευστό χωρίς περιορισμούς, το 1/3 προοριζόταν για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού από την Ιταλία και το άλλο 1/3 ήταν για να αποπληρωθούν παλαιότερα δάνεια της Τουρκίας προς τα ιταλικά ναυπηγεία. Ας μην ξεχνάμε ότι και το θρυλικό «Αβέρωφ» είχε κατασκευαστεί σε ιταλικό ναυπηγείο.

Στις 06 Ιουλίου του 1932 η Τουρκία, μη όντας πλέον σε διαμάχη με την Ιταλία, δέχτηκε πρόσκληση να γίνει μέλος στην Κοινωνία των Εθνών (League of Nations). Έκανε αμέσως δεκτή την πρόσκληση και στις 18 Ιουλίου 1932 έγινε μέλος. Βέβαια η Κοινωνία των Εθνών διαλύθηκε λίγα χρόνια αργότερα, διότι απέτυχε να αποτρέψει τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στη θέση της ιδρύθηκε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) που έχει κύρια αποστολή να προλάβει και να αποτρέψει τον 3ο παγκόσμιο. Στις μέρες μας, είναι μία πολύ δύσκολη Αποστολή για τον ΟΗΕ και όλοι οι νοήμονες ευχόμαστε ολόψυχα να επιτύχει τελικά.

Για να συνοψίσουμε σχετικά με τα σύνορα στο Καστελλόριζο, η Τουρκία υπέγραψε Συνθήκη (Treaty) καθορισμού των συνόρων στην περιοχή του Καστελλόριζου το 1932. Έλαβε μάλιστα και υψηλά ανταλλάγματα, τόσο από την Ιταλία όσο και από τη διεθνή αποδοχή, όπως προαναφέρθηκε.

>Τι λοιπόν ζητάει σήμερα η Τουρκία στο Καστελλόριζο, τη Μεγίστη, τη Ρω;

>Μήπως το τουρκικό κράτος δεν αναγνωρίζει ότι έχει συνέχεια διακυβέρνησης και δεσμεύσεων;

>Μήπως δεν αναγνωρίζει τις Διεθνείς Διμερείς Συνθήκες που έχει υπογράψει;

>Μήπως απλώς, λόγω της περιρρέουσας ατμόσφαιρας, εκφράζει την ενδόμυχη αρπακτική της διάθεση, αδιαφορώντας για τη διεθνή νομιμότητα;

(*) Ο **αντιπρόεδρος ε.α Ιωάννης Αναστασάκης**, δραστηριοποιείται ως στρατηγικός αναλυτής, στο Περιφερειακό Παρατηρητήριο ROSED: «Ασφάλεια για την Οικονομική Ανάπτυξη στην Ανατολική Μεσόγειο & την Μέση Ανατολή» (Regional Observatory: Security for Economic Development / a Pool of experts on Eastern Mediterranean & Middle East).